

До протоколу № 214
від 02 вересня 2026 року

Р І Ш Е Н Н Я

Про Звіт Рахункової палати «Про результати фінансового аудиту фінансової звітності спеціального призначення за проектом «Удосконалення вищої освіти в Україні заради результатів», що підтримується позикою Міжнародного банку реконструкції та розвитку, за 2025 рік»

Відповідно до ст. 14 Закону України «Про комітети Верховної Ради України» та до Плану роботи Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (далі – Комітет) на період шістнадцятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання, який затверджено рішенням Комітету від 12 серпня 2026 року (протокол № 213), Комітет на своєму засіданні 2 вересня 2026 року (протокол № 214) заслухав та обговорив Звіт Рахункової палати «Про результати фінансового аудиту фінансової звітності спеціального призначення за проектом «Удосконалення вищої освіти в Україні заради результатів», що підтримується позикою Міжнародного банку реконструкції та розвитку, за 2025 рік» (далі – Звіт).

Рішення Комітету підготовлено з урахуванням попередньо наданих Рахунковою палатою Звіту та Рішення про розгляд Звіту (лист від 29.06.2026 № 05-1855).

Метою фінансового аудиту було висловлення незалежної думки щодо достовірності фінансової звітності спеціального призначення за Проектом «Удосконалення вищої освіти в Україні заради результатів» (далі – Проект), а також перевірка використання коштів позики Міжнародного банку реконструкції та розвитку відповідно до умов Угоди про позику та вимог чинного законодавства України.

Під час аудиту Рахунковою палатою було перевірено:

- достовірність фінансової звітності Проекту;
- дотримання умов зняття коштів з рахунку позики;
- законність та документальне підтвердження здійснених видатків;
- стан бухгалтерського обліку активів;
- нормативне врегулювання окремих витрат за Проектом;
- виконання рекомендацій, наданих за результатами попереднього аудиту.

Проект реалізується Міністерством освіти і науки України з 3 грудня 2021 року до 31 грудня 2026 року та спрямований на підвищення ефективності, покращення умов для забезпечення якості та прозорості системи вищої освіти в Україні. Загальна сума позики становить 200,0 млн дол. США. Станом на кінець 2025 року загальна вибірка коштів з початку реалізації Проекту становила 157,5 млн дол. США, або 78,8 % загальної суми позики, з яких використано 157,1 млн дол. США. У 2025 році з рахунку позики було знято 6,4 млн дол. США, а загальний обсяг використаних коштів становив 8,0 млн дол. США.

За результатами аудиту Рахунковою палатою встановлено, що фінансова звітність спеціального призначення за Проектом достовірно відображає в усіх суттєвих аспектах інформацію про рух та використання коштів. Кошти Проекту загалом використовувалися відповідно до умов Угоди про позику та лише на цілі, для яких було надано фінансування, видатки були законними та не суперечили антикорупційним рекомендаціям Світового банку. Фактів укладення контрактів із фізичними або юридичними особами, відстороненими або призупиненими Світовим банком для співпраці, не встановлено. Підтверджено також наявність та збереження первинних, облікових і фінансових документів щодо Проекту та їх узгодженість із даними бухгалтерського обліку і фінансової звітності.

Водночас аудитом виявлено окремі недоліки, що не вплинули на достовірність фінансової звітності та реалізацію Проекту, однак свідчать про необхідність удосконалення системи внутрішнього контролю, посилення координації між учасниками Проекту, належного ведення бухгалтерського обліку активів та своєчасного нормативного врегулювання окремих витрат.

Основні питання, порушені у звіті Рахункової палати:

1. Щодо координації взаємодії учасників реалізації Проекту

Рахункова палата встановила, що у трьох із чотирьох випадків не було дотримано визначеного Угодою про позику п'ятиденного строку погодження Мінфіном заявок на зняття коштів з рахунку позики: їх погодження тривало від 10 до 29 днів. *Зазначене не вплинуло на достовірність фінансової звітності Проекту, однак свідчить про необхідність удосконалення координації взаємодії учасників Проекту та забезпечення дотримання встановлених строків і процедур.*

Крім того, аудитом встановлено здійснення двох прямих платежів на суми, менші за встановлений Угодою про позику мінімальний розмір заявки - 1,0 млн дол. США. Водночас здійснення таких платежів було погоджено Міжнародним банком реконструкції та розвитку як виняток та не призвело до викривлення фінансової звітності за Проектом.

2. Щодо внутрішнього контролю за обліком та управлінням активами

Аудитом встановлено окремі недоліки ведення бухгалтерського обліку активів, придбаних за кошти Проекту. Зокрема, МОН не прийняло рішення щодо подальшого використання, економічної доцільності відновлення або списання

пошкоджених внаслідок збройної агресії російської федерації моніторів загальною первісною вартістю 56,3 тис. грн (залишкова вартість - 28,2 тис. грн).

Крім того, у трьох закладах вищої освіти придбані за кошти Проекту ноутбуки загальною вартістю 1 394,4 тис. грн були помилково віднесені до основних засобів замість обліку у складі малоцінних необоротних матеріальних активів. Під час аудиту зазначену помилку закладами вищої освіти виправлено.

Встановлені *недоліки не вплинули на реалізацію Проекту та формування фінансової звітності спеціального призначення, однак свідчать про необхідність посилення внутрішнього контролю за обліком та управлінням активами.*

3. Щодо нормативного забезпечення реалізації Проекту

Рахункова палата встановила, що у 2025 році МОН здійснило оплату послуг членів наглядових рад закладів вищої освіти за рахунок операційних витрат Частини 4 Проекту на загальну суму 1 608,8 тис. грн до внесення до Операційного посібника відповідних змін, погоджених Міжнародним банком реконструкції та розвитку. При цьому класифікацію видатків за частинами 3 та 4 Проекту не викривлено.

Під час аудиту це питання врегульовано: наказом МОН від 18 березня 2026 року № 466 затверджено нову редакцію Операційного посібника, якою передбачено відповідні зміни щодо визначення операційних витрат за Частиною 4 Проекту.

4. Щодо системи внутрішнього контролю

Попри відсутність суттєвих порушень у використанні коштів Проекту та позитивну аудиторську думку щодо достовірності фінансової звітності, Рахункова палата неодноразово звертає увагу на окремі недоліки системи внутрішнього контролю. Узагальнюючи результати аудиту, Комітет зазначає, що встановлені Рахунковою палатою *недоліки не вплинули на достовірність фінансової звітності та реалізацію Проекту.* Водночас вони свідчать про *необхідність подальшого вдосконалення внутрішнього контролю, управлінських процедур та координації між учасниками реалізації Проекту.*

5. Щодо виконання рекомендацій Рахункової палати стосовно попереднього щорічного аудиту у 2025 році

Позитивним результатом є виконання Міністерством освіти і науки України рекомендацій, наданих за результатами попереднього аудиту у 2025 році. Із чотирьох рекомендацій три виконано, а строк виконання однієї рекомендації щодо впровадження модуля автоматизованого формування фінансової звітності спеціального призначення за Проектом у межах комп'ютерної програми «IS-PRO» на момент проведення аудиту ще не настав (термін виконання - до 1 жовтня 2026 року). Таким чином, *стан виконання рекомендацій попереднього аудиту в цілому є позитивним.*

Заслухавши інформацію Голови Рахункової палати О. Піщанської, Голови Комітету С. Бабака, голови підкомітету з питань вищої освіти Ю. Гришиної, а також широко обговоривши Звіт Рахункової палати «Про результати фінансового аудиту фінансової звітності спеціального призначення за проектом «Удосконалення вищої освіти в Україні заради результатів», що підтримується позикою Міжнародного банку реконструкції та розвитку, за 2025 рік», **Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій вирішив:**

1. Інформацію Голови Рахункової палати О. Піщанської про Звіт Рахункової палати «Про результати фінансового аудиту фінансової звітності спеціального призначення за проектом «Удосконалення вищої освіти в Україні заради результатів», що підтримується позикою Міжнародного банку реконструкції та розвитку, за 2025 рік», взяти до відома.

2. Зазначити про відсутність обставин, які б перешкоджали оприлюдненню цього Рішення на офіційному вебсайті Верховної Ради України.

3. Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій:

3.1. Заслухати на своєму засіданні контрольне питання щодо оплати діяльності членів наглядових рад закладів вищої освіти в рамках реалізації проекту «Удосконалення вищої освіти в Україні заради результатів», що підтримується позикою Міжнародного банку реконструкції та розвитку.

3.2. Звернутися до Міністерства освіти і науки України та Міністерства фінансів України з проханням надати інформацію про кошти міжнародної фінансової та технічної допомоги, у тому числі в рамках міжнародних програм, проектів, грантів та інших інструментів фінансування тощо, залучених з 24 лютого 2022 року для підтримки та розвитку сфер освіти і науки, із зазначенням джерел фінансування, донорів, обсягів залучених та фактично використаних коштів, а також основних напрямів їх використання.

4. Рекомендувати Міністерству освіти і науки України:

4.1. Забезпечити виконання рекомендацій Рахункової палати, наданих за результатами фінансового аудиту фінансової звітності спеціального призначення за Проектом «Удосконалення вищої освіти в Україні заради результатів», у визначені строки.

4.2. Вжити заходів щодо подальшого удосконалення системи внутрішнього контролю під час реалізації міжнародних проектів, зокрема в частині ведення бухгалтерського обліку активів та дотримання встановлених процедур фінансування.

4.3. Забезпечити своєчасне прийняття управлінських рішень щодо обліку, подальшого використання, відновлення або списання державного майна, придбаного за рахунок коштів міжнародних проектів.

4.4. До 10 грудня 2026 року поінформувати Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій про стан виконання рекомендацій Рахункової палати щодо впровадження модуля автоматизованого формування

фінансової звітності спеціального призначення за Проектом у межах комп'ютерної програми «IS-PRO»;

4.5. До 07 вересня 2026 року надати Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій інформацію щодо оплати діяльності членів наглядових рад закладів вищої освіти в рамках реалізації проекту «Удосконалення вищої освіти в Україні заради результатів», що підтримується позикою Міжнародного банку реконструкції та розвитку.

Голова Комітету

Сергій БАБАК